

Lyhentääkö stressi presidentin elinikää?

Presidentinvirkaan liittyvät huolet ja stressi ovat herättäneet Yhdysvalloissa arveluja presidenttien ennenaikaisesta vanhenemisestä. On spekuloitu, että ikääntymisvauhti saattaa jopa tuplaantua muihin kansalaisiin verrattuna. Hiukset ovat tosiaan harmaantuneet ja rypyt lisääntyneet presidenteillä viranhoidon aikana, kuten televisioaikana on voitu hyvin todeta.

Vuodesta 1789 vuoteen 2009, George Washingtonista Barack Obamaan, on 44 Yhdysvaltain presidenttiä astunut virkaansa. Vanhenemisen biomarkkereita ei heistä tietenkään ole saatavissa, mutta amerikkalainen biogerontologi Jay Olshanski on selvittänyt presidenttien vanhenemistä vertailemalla heidän elinikäänsä väestöverrokkeihin (JAMA 2011;306:2328). Luonnollisiin syihin kuolleitten presidenttien keskimääräinen ikä oli suunnilleen sama kuin verrokkien, 73 vuotta. Jos ikääntyminen olisi kiihtynyt kaksinkertaiseksi, kuten on spekuloitu, kaikkien presidenttien keski-ikä olisi laskennallisesti pitänyt olla 68 vuotta eli viisi vuotta vähemmän kuin todellisuudessa on ollut. Luonnollisiin syihin kuolleista 34 presidentistä 23 eli vielä selvästi pitempään, keskimäärin 78-vuotiaaksi. Varhain kuolleitten 11 presidentin keski-ikä oli 62 vuotta.

Ainakaan saavutetun eliniän perusteella Yhdysvaltain presidentinvirka ei siis näytä miestä vanhentavan – jos kohta voi altistaa väkivaltaiselle kuolemalle. Pitkään ikään on presidenteillä toisaalta hyviä taustasyitä. Kaikkien on ensiksikin pitänyt elää tukevaan keski-ikään presidentiksi päästäkseen. Kaikki ovat epäilemät-

Urho Kekkonen kansanhihtoladulla 1964. LEHTIKUVA

tä olleet taloudellisesti varakkaita, ja heillä on ollut mahdollisuus aikansa parhaaseen lääketieteelliseen hoitoon. Valtaosalla on myös takanaan pitkä koulutus. Kaikki nämä ovat tekijöitä, joiden on nykyisinkin todettu liittyvän pitkäikäisyyteen, puhumattakaan tilanteesta 1800-luvulla.

Stressistä on puhuttu paljon ja sen on arveltu olevan syynä milloin mihinkin. Supervallan presidentti on töissä joka päivä vuorokauden ympäri. Työhön liittyy yllättäviä tilanteita

ja henkinen paine on ajoittain valtava. Elinikään se ei kuitenkaan näytä heijastuvan, joskin presidentin virkaan luonnollisesti valikoituu hyvin stressiä sietäviä yksilöitä.

Meidän tasavaltamme yhdestätoista presidentistä kahdeksan miespuolista on kuollut. Heidän keskimääräinen ikänsä kuollessa oli 77 vuotta (59–87 vuotta), elossa olevien keski-ikä on jo 76 vuotta. Kovin lyhytikäisiltä eivät siis vaikuta Suomenkaan presidentit. ■ TS